

STAVKARJI KLICANI UNIFORMO

**Vlada je preklcala vse
olajšava stavkarjev, ki
so v vojaških letih**

Akron, O. — Vlada delavski borbo je posvarila stavkarje pri podjetju Co. v tem mestu, ki na stavki že 14 dni in katerega število znaša 16.700, da bo šli takoj nazaj na delo. Vlada je ukazala, da se takoj olajšava stavkarjem, ki so v vojaških letih in ki so bili v vojaški službi zaradi varošne vojaščine zaradi varošne dela, ki ga opravljajo pri tovarni. Guverner Lausche nato takoj ukazal obiskemu adu za vojaško službo, naj nabornim komisijam, da takoj pokličejo k naboru vseh 100 stavkarjev, ki so bili do-
j oproščeni vojaščine.

C. V. Wheeler, predsednik C. (CIO), h kateri spadajo vkarji, je takoj brzojavil predsedniku Trumanu, da je ta postopanje, to je, da se po-
stavkarje v vojaško službo, ameriško, fašistično in nede-
kratno. Wheeler je izjavil, je obdolžitve vojnega in mor-
riškega oddelka, da bo ta vka podaljšala vojno na Pa-
ku, neumeteljena.

V nedeljo so odglasovali do-
ci na zborovanju, da ostane-
še nadalje na stavki kljub
pretnjam od strani ameri-
vlade.

čeraš so odglasovali tudi de-
ci pri Firestone Co., da gre-
na stavko in so v nedeljo ve-
že razpostavili piketne stra-
delavcev tukaj.

romen festival bo redo v stadionu

7 mestnem stadionu v Clevel-
du bo v sredo praznovanje
ulija z velikim programom.
maška parada bo ob 6:30 na
lid Ave. od 21. ceste v sta-
n, kjer bodo vrata odprta
sedmih zvečer. Vstopnina
prosta.

Francija prizna novo poljsko vlado

Pariz. — Vlada krogi izjav-
o, da bo francoska vlada pri-
la novo poljsko vlado v Var-
i in da je zunanji minister
faut že o tem obvestil Lon-
t, Washington in Moskvo.

Šestnajsta obletnica

7 sredo 4. julija ob 8:30 bo
ovana v cerkvi Marije Vne-
zete na Holmes Ave, maša za
ojnega Antona Slovenec v
min 16. obletnice njegove
rti.

Seja nocoj

Nocoj ob osmih bo seja dru-
a sv. Marije Magd. 162 KSKJ
sicer v novi šoli sv. Vida soba
6. Tajnica bo pobirala ases-
nt od šestih naprej.

Begunka iz Slovenije piše o žalostni usodi rojakov

Družina profesorja Prijate-
lja, ki je bil zadnja leta ravna-
telj ljubljanskega učiteljskega
piše naslednje žalostno pismo na
sestro prednico samostana v Ri-
mu:

"Nudi se nam izredna prilika,
da vas obvestimo o svoji uso-
di. Zadnji dve leti se je v Slo-
veniji vodila neizprosna borba
med komunizmom in dobrimi
katoličani, ki so ostali zvesti
svojemu škofu in svojemu naj-
višjemu poglavarju papežu. Ve-
čina poštene mladine se je zbra-
la v slovensko teritorialno
obrambo (slovensko domobran-
stvo) in se je uspešno postavila
v bran razdirajočemu delu par-
tizanov. Ko ne bi imeli komun-
isti opore od zunaj, ne bi v Slo-
veniji ničesar dosegli. Mati bo-
žja z Brezji je mladane čude-
žno rešila ljubljano pred hušim
bombardiranjem iz zraka in
vedno smo jo prosili, da bi to
naše mesto ostalo tudi katoliško.
Božji računi so bili drugačni.
Partizani so zasedli Primorsko
in napadli Slovenijo z italijan-
skimi garibaldinskimi četami, z
Grki, Makedonci in z drugimi
komunisti, privlečenimi na slo-
venska tla od vseh strani. Ker
je izginilo upanje, da bi prišli
zapadni zavezniki in okupirali
Slovenijo, so se domobranci mo-
rali umakniti in z njimi tisoči
in tisoči dobrih slovenskih kato-
ličanov. Z bliskovito naglico so
se dogodki razvijali in mi nismo
mogli verjeti, zavezniki ne oku-
pirajo naše zemlje. Na 6. maja
so se ljubljanci pripravili v
par urah na beg, noseč s seboj
le skrajno potrebno ter začeli
svoj žalosten beg skozi Gorenj-
sko proti Koroski. Ljudstvo je
bežalo brez kake organizacije,
gotovo samo ene stvari, da za-
pade smrti, če ostane. Vsakdo
je vedel, da je na listi onih, ki
so od komunistov obojeni na
smrt. Tudi naša družina je bila
določena za pokol. Vsi smo be-
žali, sedem otrok, mož in jaz.
Samo za najstarejšega sina ne
vemo, kaj je z njim, ker je bil
pri domobranci. V Celovcu smo
dospeli 8. maja in od tam v Be-
ljak. Iz Beljaka so nas prepeljali
Angliji s kamijoni (truck) v
Videm, potem pa v koncentra-
cijsko taborišče Monigo pri Tre-
viso. Tu nas je Slovencev 1056,
med njimi okrog 100 duhovni-
kov. V veliko tolažbo nam je bi-
lo, da nas je obiskal krajevni
škof kot zastopnik sv. Očeta.

Prepričani smo, da nas bo
Bog obvaroval, če bomo vredni
te milosti. Naše življenje je sil-
no skromno. Mala prtljaga, ki
smo jo nosili v rokah, je vse na-
še imetje. Spimo na golih cem-
entnih tleh. Nekaj je bilo to-
liko srečnih, da spe na mizah,
večina pa mora biti zadovoljna
z golimi tlemi. Kruha dobivamo
po 300 gramov. Za kosilo in ve-
čerjo pa je vedno "minestra con-
pasta." Hvaležni smo, da je vsaj
to. Zjutraj smo pri več svetih
mašah, zvečer pa imamo šmar-

nice. S seboj smo nesli podobno
Mater božje z Brezji. Ta je se-
daj z nami kot delček naše Slo-
venije. Seveda so težave, vendar
smo toliko srečni, da prenašamo
nezgodo z vdanostjo v božjo vo-
ljo. Sveta družina je bila še
revnejša. Odšli smo z doma z
molitvijo, naj se zgodi božja vo-
lja in s prošnjo naj nam Bog da,
da bi bilo naše delo in naše živ-
ljenje v korist Cerkev in našega
slovenskega naroda. Torej za-
upamo v božjo Previdnost. Naj
se zgodi Njegova volja.

Na vas, častita mati, se obra-
čam s prošnjo, da posredujete
pri amerškem in angleškem
Rdečem križu za pomoč tukaj-
šnim družinam, če vam je mogo-
če. Tu je nekaj mater, ki so
pred porodom. Ne vemo, ali je
kako upanje, da se kdaj v vrne-
mo v Ljubljano, zato bi prosila
kakega nasveta, kaj bi se dalo
storiti za našo družino. Sprej-
memo vsako delo. Sinovi imajo
15 in 16 let, hčere 17, 14, 9, 7
in 3 leta. Sinovi so študirali;
kaj bo sedaj z njimi, kdo more
vedeti. Mi bi radi delali in ne
samo čakali na kake podpore.
Hvaležna vam bom z vsakim do-
nasvet.

Kolikor jaz vem, so vaše sestre
ostale v Ljubljani. Dr. Hanželi-
ča (nečaka prednice) smo videli
na begu. Z drugimi skupinami
nimamo nikakih zvez. Tudi ne
vemo, kje se nahaja škof. Mor-
da je že v Rimu.

Sprejmite, častita mati naše
vdane pozdrave in se priporoča-
mo v molitve.

Vdana družina Prijatelj.

VOJNA PROTI JAPONCEM

MANILA — Včeraj so zavezni-
ške ladje, več kot 300, izkrea-
la avstralske čete v pristani-
šču Balikpapan na otoku Bor-
neo. Sam general MacArthur
je nadzoroval invazijo v tem
kraju. Otok Borneo je s tem
v popolni oblasti zaveznikov.
GUAM — Danes zjutraj je 600
B-29 bombardiralo štiri japo-
nske industrijske mesta, na ka-
tera so zmetali ameriški letal-
ci nad 4.000 ton zažigalnih
bomb. To je bila največja
zračna armada, ki je še kdaj
v enem poletu napadla Japo-
nsko, ki je doživela od 23. ma-
ja že 22 zračnih napadov.

Denar so prejeli

Jezuit Anton Prešeren piše iz
Rima, da so prejeli denar, ki je
bil poslan iz Clevelanda za slo-
venske begunce v Rimu. Enkrat
smo poslali \$1.350, drugič pa
\$400. Begunci so bili neizreče-
no veseli tega daru iz Amerike
in denar bodo porabili samo za
najnujnejše potrebe, največ
za vsakdanjo hrano. Apelirajo
pa na ameriške rojake, naj tudi
v bodoče ne pozabijo nanje v
njih bednem položaju.

Tedenski koledar za racioniranje

KONZERVE — Plave znamke T-2 do N-1 so zdaj v veljavi.
MESO, sir, sirovo maslo itd. — Rdeče znamke K-2 do E-1
so zdaj v veljavi.
SLADKOR — Znamka 36 za 5 funtov sladkorja, je velja-
vna do 31. avgusta.
ČEVLJI — Znamke 1, 2 in 3 "airplane" iz knjige 3 so v ve-
ljavi od preklica. Nova znamka pride v veljavo 1. avgusta.
GAZOLIN — Kupon A-16, vsak za 6 galon, je v veljavi do
21. septembra; B-7 in C-7 ter B-8 in C-8, pa vsak za 5 galon.

DVA UBITA V NEVIHTI TUKAJ

**Nevihtha je v soboto na-
pravila mnogo škode
ob jezeru Erie**

Dve osebi sta bili ubiti, več
ranjenih in mnogo je bilo ško-
de na lastnini tekom nevihte, ki
je divjala v soboto popoldne ob
jezeru Erie vse od Avon, Ohio
do Clevelanda.

Ubit je bil Walter Wilson iz
Avon Village, ki je bil paznik
pri Electric Illuminating Co. Ob
času nevihte je bil v svoji paz-
niški hišici blizu jezera, ko je
vihar podrli nanj hišico, ki ga je
pokopala pod seboj in ubila. Od-
peljali so ga v bolnišnico v Lo-
rainu, toda tam so ga proglasili
že mrtvim.

Druge žrtve nevihte je bil
Benjamin Huszo, star 57 let, de-
lavec pri White Motor Co. in sta-
nujoč na 8108 Pulaski Ave. Ob
času nevihte je šel ravno od de-
la, pa se je zatekel po drevo v
Gordon parku. Strela je udari-
la v drevo in ubila delavca.

Ranjenih je bilo več oseb, ki
so ob nevihti parkirali avto pri
Cleveland Boat Service na 5401
Memorial Shoreway, ki pelje ob
jezeru. Vihar je podrli streho po-
slojpa in jo vrget na avto. Pri
poslojpu je vihar napravil ško-
de do \$10.000.

Tudi več novih vojaških tru-
kov je bilo poškodovanih v bli-
žini, ko je vihar metal nanje ko-
se razbitega poslojpa.

Od 55. do 49. ceste so bili za-
prti cesto ob jezeru, da so po-
spravili navlako. Vihar je pri-
nesel s seboj tudi mrzlo sapo.
Ob 1:30 popoldne kazal topolmer
še 92 stopinj, ki je proti večeru
padel za 20 stopinj.

Mesec junij je bil prvih 11
dni nenormalno hladan. Na 6.
junija je kazal topolmer komaj
37 stopinj. Proti koncu meseca
je pa skočil topolmer na 93 sto-
pinj, kar je bil rekord za Clevel-
land.

Toda včeraj je pa v Clevelan-
du zopet pripekalo, ker se je
hladni val, ki je bil napovedan
od vladnega vremenskega ura-
da, izognil Clevelandu. Hladnej-
še vreme in dež se nam obeta za
danes.

Firestone farma prodana

Trije Clevelandčani so ku-
pili znano Firestone farmo v
vasi Macedonia, 14 milj južno
od Clevelanda na cesti proti
Akronu. Farma je bila več kot
100 let last družine Firestone
iz Akrona. Obsega 327 akrov
in Firestone družina je imela v
farmi investiranega več kot
\$1.000.000. Zdaj je šla far-
ma za \$125.000.

STAVKA PRI DNEVNIH V NEW YORKU

New York. — 1. julija. —
Newyorčani so bili danes brez
nedeljskih časopisov, ker so
šli razvažalci časopisov na
stavko. Stavka je pri petih
dnevnikih, ki tiskajo do 7.700-
000 izvodov papirja.

Ljudje, ki so hoteli čitati v
nedeljo časopis, so morali sami
ponj v tiskarne. Tudi v
ponedeljek bo isti položaj, če se
stavkarji ne bodo vrnili na de-
lo.

James F. Byrnes novi državni tajnik

**Ameriške in angleške čete odhajajo v
svoje pozicije za okupacijo Rajha**

Pariz. — Ameriške in an-
gleške čete so začele včeraj
zapuščati nemško ozemlje, ki
je določeno za okupacijo ruski
armadi. Do 4. julija bo arma-
da vsake dežele v svojih dolo-
čenih pozicijah, kakor je bilo
določeno na konferenci velikih
treh na Krimu.

Istočasno bodo pa odšle v
Berlin ameriške, angleške in
francoske čete, kjer bodo za-
sedle svoje določene mestne

okraje. V Berlin bo poslana
ameriška 82. padalna divizija.
Do 4. julija bo tudi Berlin za-
sedan po četah Zed. držav,
Anglije, Rusije in Francije.

Uradno še zdaj ni naznanje-
no javnosti natančnih črt, do
katerih bo vsaka zavezniška
armada okupirala Nemčijo. Ru-
sija bo imela najbrže pod oku-
pacijo vso Nemčijo vzhodno
do reke Labe in doli do češke.

NOVI GROBOVI

Louis Lušin

V soboto popoldne ob štirih
je umrl za srčno hibo Louis
Lušin, star 62 let. Stanoval
je na 1153 E. 61. St. Doma je
iz Zapotoka pri Sodražici, od-
koder je prišel v Cleveland
pred 39 leti. Celih 32 let je de-
lal pri American Stove Co. Bil
je član društva Camp 159
WOW.

Tukaj zapušča brata Franka
in Williama. Pogreb bo jutri
zjutraj ob desetih iz Zakraj-
škovega pogrebnega zavoda in
na Knollwood pokopališče. Naj
v miru počiva.

Margaret Celizic

V soboto opoldne je umrla
Mrs. Margaret Celizic, stan-
ujoča na 5342 Homer Ave. Bila
je stara 57 let in se je nahaja-
la v Moriarity Rest Home. Do-
ma je bila iz sela Brod Moravi-
ce. Zapušča soproga Franka
in 3 sinove: George, z armado
v Belgiji, Matta in Franka z
armado na Mindanao ter vnu-
kinji Jean in Diane. Bila je
članica Majke božje bistrške
47 HBZ. Pogreb bo jutri zju-

traj ob 9:30 iz Grdinovega po-
grebnega zavoda v cerkev sv.
Pavla na 40. cesti.

Branko Kolich

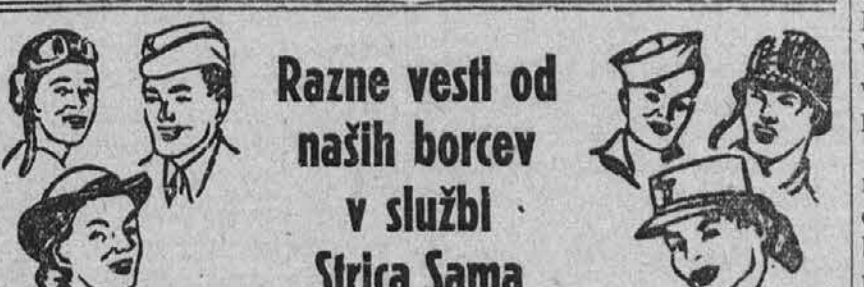
V petek zvečer je umrl v
mestni bolnišnici Branko Ko-
lich, star 27 let, stanujoč na
6723 St. Clair Ave. Zapušča
mater Mary in očima Franka
Lackovicha ter enega brata z
armado na Okinawi. Pogreb
bo jutri zjutraj ob 8:30 iz Gr-
dinovega pogrebnega zavoda v
cerkev sv. Pavla na 40. cesti.

Poceni pohištvo

John Sušnik, lastnik Norwood
Appliance & Furniture na 6104
St. Clair Ave. ima razprodajo
na vsem pohištvu in hišnih po-
trebščin, katero zalogo je preku-
pil od Kremzar Furniture v S.
N. D. V oglasu lahko vidite ce-
ne raznim stvarim. Poslužite se
te lepe prilike.

Maša za vojaka

V torek ob 8:15 bo darova-
na v cerkvi sv. Vida maša za
pokojnega vojaka Pvt. Charles
Mrzlikar v spomin prve oblet-
nice njegove smrti.



Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

S Pacifika se je oglasil mor-
nar William A. Steklasa F 1/C,
ki naroča, da želijo še nadalje
dobivati Ameriško Domovino, ki
sta mu jo naročila oče in mati.
Kadar pride za njim, ga neznan-
sko razveseli, pravi. Udeležil se
je invazije na Okinawo in na
isti ladji je bil takrat tudi en-
sign John E. Rozance iz 1072 E.
74. St. Bill naroča pozdrave
vsem sorodnikom in prijateljem
po Clevelandu.

Cyril Pengov, M. M. 3/C se
zdravi zdaj v vojaški bolnišnici
v Idaho za ranami, ki jih je do-
bil 6. aprila na Pacifiku. Pri
mornarici služi že od septembra
1943, na morju je bil od febru-
arja 1944. Poprej je bil usluž-
ben pri Park Drop Forge Co.
Cyril je sin Mrs. Ane Pengov iz
6720 Bayliss Ave.

Častno odpuščeni



Mr. in Mrs. John Rossman iz
451 E. 112. St. sta bila obvešče-
na, da je bil aprila ranjen od
šrapnela na Okinawi njun sin
Pfc. marin Robert. Star je 23
let in graduant John Hay višje
šole. Pri marinirih služi od avgu-
sta 1942, preko morja je pa od
septembra 1943. Prvič je bil ran-
jen 18. junija lanskega leta.
Sedaj se zdravi v bolnišnici v
Oregonu.

Za 25 dni je prišel na dopust
A. M. M. 2/C John Howard
(Buddy) Vidmar, sin poznane
Jacob Vidmarjeve družine iz
626 E. 124. St. Udeležil se je več
bojev na Pacifiku z bojno mor-
narico, pri kateri služi že 32
mesecev. Po dopustu ga bodo po-
slali v nadaljnjo šolo v Chicago.

Senat bo njegovo imeno- vanje skoro gotovo že danes potrdil

Kansas City. — Predsednik
Truman je imenoval za novega
državnega tajnika Zed. držav
Jamesa F. Byrnesa iz South
Caroline, ki bo nadomestil dose-
danjega tajnika Stettinusa.

Byrnes je bivši senator, bivši
član najvišjega sodišča Zed. dr-
žav in bivši vojni mobilizator
pod predsednikom Rooseveltom.
Ko je služil pod Rooseveltom so
ga imenovali pomožnega pred-
sednika Zed. držav.

Predsednik Truman je poslal
njegovo imenovanje senatu in
pričakuje se, da bo senat potr-
dil njegovo imenovanje še danes
in to soglasno.

Predsednik Truman je že
pred tedni naznanil, da bo šel
Byrnes z njim na konferenco
velikih treh v Berlin.

Ko je bil Byrnes še v senatu,
je bil tam najbolj popularen in
še danes ima v senatu mnogo
prijateljev, zato se pričakuje, da
ga bo zbornica odobrila soglasno
za novega državnega tajnika.

Ze takrat, ko je radi bolezn
odstopil od državnega tajništva
Cordell Hull, so mnogi pričako-
vali, da bo Roosevelt imenoval
Byrnesa v ta urad. Prošlo leto
je Mr. Byrnes spremljal Roose-
velta na konferenco velikih treh
na Krim.

Na lanski demokratiški kon-
venciji so mnogi predlagali
Byrnesa za podpredsedniškega
kandidata. Med temi je bil tudi
sedanji predsednik Truman. To-
da temu so se uprle delavske
skupine, na čelu Sidney Hill-
man.

Po konferenci na Krimu se je
Byrnes umaknil v zasebno živ-
ljenje. Toda že drugi dan po
Rooseveltovi smrti je novi pred-
sednik Truman poslal letalo po
Byrnesa, da ga pripelje nazaj v
Washington, kjer so bili nje-
govi nasveti zaželeni v inozemski
politiki.

Predsednik Truman se bo vr-
nil v nedeljo v Washington in
danes bo predložil senatu v odo-
britev čarter nove lige narodov
ter priporočil sprejem istega.

Češki kvizling Hacha je umrl v Pragi

London. — Češki informaci-
ski urad poroča, da je umrl v
Pragi dr. Emil Hacha, ki je bil
predsednik češke republike
pod nemško okupacijo. Ob
smrti je bil Hacha star 73 let.

Kot sporočilo Čehi, je bil
Hacha pri slabem zdravju in
da je umrl zadnjo sredo. Po-
kopali so ga v soboto. Na 5.
maja so češki domoljubi are-
tirali Hacho in ga imeli zapre-
tega do obravnave. Zatožili
so ga sodelovanja z Nemčijo.

Zdaj popravljajo 55. St.

Več tednov bo zaprta 55. ce-
ste od Hamilton Ave. do Shore
Drive. Delavci zdaj tam poprav-
ljajo odvodni kanal, ki je bil po-
škodovan v plinski razstrelbi pri
East Ohio Gas Co. lanskega ok-
tobra.

Prva obletnica

V torek ob pol sedmih bo da-
rovana v cerkvi sv. Vida maša
za pokojnega vojaka Pfc. Ray-
mond Stefe v spomin prve oblet-
nice njegove smrti.

**Pomagajte Ameriki, kupujte
vojne bonde in znamke.**

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razmašilih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cente.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 152 Mon., July 2, 1945

Ali moremo sodelovati s Stalinom?

Ključ za bodoči mir na svetu je v glavnem v odgovoru, če moremo sodelovati s Stalinom ali ne. Vprašanje se nanaša bolj na politične zveze s Sovjetsko Rusijo, kot pa na trgovske zveze med Rusijo in Zed. državami.

Zed. države in Sovjetska Rusija so izšle iz vojne v Evropi kot dve najmočnejši državi na svetu. Vsaka kontrolira ogromne komplekse zemlje, bogate zaklade naravnih bogastev ter številno prebivalstvo. Nobena druga svetovna država se v tem ne more primerjati Ameriki in Rusiji.

Že drugi so Zed. države v času ene generacije dokazale, da so zmogljive potegniti tehtnico v svetovni vojni na stran zaveznikov. To kljub temu, da Amerika ni vojaška država in da je povprečen Amerikanec odločno proti militarizmu. V zraku je zgradila Amerika tako armado, da jo v tem ne doseže nobena druga država.

V Evropi in Aziji je pa Rusija, kateri ni nobena druga država niti od daleč kos.

Kakšna je prilika po vojni, da bi taka dva orjaka, kot sta Amerika in Rusija, kooperirala z namenom svetovnega miru in pozidave razbitega sveta? So razlogi, ki govorijo za in so, ki govorijo proti. Rusija in Amerika nista bili dozdaj še v nobenem resnem sporu. Med njima ne leži noben sporni kompleks zemlje, za katerega bi se pulili.

Niti nima nobena teh držav vzroka govoriti, da potrebuje nadaljnjo ozemlje za svoj številni narod. Vsaka izmed njih poseduje v svojih mejah vse, kar potrebuje za obstoj za svoje narode. Obe državi bi imeli samo dobiček od medsebojne kolaboracije. Rusija potrebuje tehnično pomoč iz tujine za rekonstrukcijo dežele, Zed. države pa potrebujejo trg za svoje izdelke.

Danes je težko reči, kako čuti ruski narod napram Ameriki, to pa za to, ker nimamo direktnih stikov z ruskim narodom. V Ameriki je pa mnenje o ruskem narodu zelo prijazno ob tem času. Pri tem poudarjamo: proti ruskemu narodu, ne pa proti ruskemu režimu. Ameriško javno mnenje o ruskem režimu je, če citate časopise, vse prej kot prijazno.

Toda če hočemo po vojni imeti prijateljske medsebojne odnose s Sovjetsko Unijo, bo morala ta precej spremeniti svojo zunanjo politiko. Ameriški narod namreč ni še pozabil, da je imela Rusija pet nenapadnih paktov s svojimi zapadnimi sosedmi: Poljsko, Finsko, Latvijo, Litvo in Estonijo. Sovjeti so vse te pogodbe enostavno prelomili pri prvi ugodni priliki. Sovjetska vlada je opetovana naglašala podporo za Atlantski čarter, ne da bi se za principe istega niti malce brigala, kadar je šlo za kak teritorij, ali kadar je hotela v kaki deželi postaviti svojo vazalsko vlado v vzhodni Evropi ali na Balkanu.

Ko so jeseni 1943 zborovali v Moskvi zunanji ministri Zed. držav, Anglije in Rusije, so se sporazumeli na tem, da se bodo posvetovali glede vsake dežele, predno bodo začeli tam s kakto akcijo. V koliko se je Moskva držala tega sporazuma, vemo iz Poljske, Jugoslavije, Romunije, Avstrije in druge.

Kako naj kaka država politično sodeluje z državo, ki da tako malo na dogovore in sporazume?

Ako hoče Sovjetska Rusija naše prijateljstvo, bo morala prej nehati z instalacijami svojih vazalskih vlad, ki so kontrolirane po komunistih in za katerimi stoji rdeča armada. Kadar človek pogleda, koliko komunističnih agentov, ki so dobili diplomu v šoli komunistične internacionale, je na oblasti v raznih deželah: Bierut na Poljskem, Tito v Jugoslaviji, Dimitrov v Bolgariji, Patrascanu v Romuniji, bo videl, da tretja internacionala še ni mrtva, kot so jo proglasili mrtvim v Moskvi.

Tudi glede poročil iz zasedenega ozemlja bo moralo biti nekoliko drugače. Dočim se ruski časnikiarski poročevalci svobodno gibljejo po ozemlju, zasedenem od ameriške ali angleške armade, ne smejo ameriški poročevalci niti stopiti na ozemlje, okupirano po ruski armadi. Rusi časnikiarji smejo v mirnem času poročati iz Zed. držav, kar se jim poljubi, dočim so ameriški časnikiarji v Rusiji pod strogo cenzuro. Značilno je, kako so ruske vojaške oblasti v Bolgariji pognale iz dežele ameriške vladne agente in imeli ameriške diplomate in vojaške zastopnike v Sofiji toliko kot v arestu v njih hotelih, dočim so se vozili ruski vojniki po bolgarski prestolnici v vozilih, ki jih je poslala Amerika.

So ljudje v Ameriki, ki svarijo, da če Stalin ne dobi vsega, kar hoče, da je v nevarnosti zveza velikih treh. Toda tudi apizarstvo mora imeti nekeje meje in mi tudi ne moremo vedno samo ustrezati in dajati, pa ne imeti pri tem nobene besede.

Zveza velikih treh je absolutno potreba in koristna za vse tri. Toda če bo eden teh velikih treh venomer zametal svoje obligacije napram ostalima dvema in samo gledal, kako bo iz te trozveze imel samo dobiček, se bosta ostala dva še bolj strnila skupaj, še močnejše zvezala, kako sta pokazali zadnje tedne Anglija in Amerika. Da, Amerika hoče sodelovati tudi z Rusijo, toda sodelovanje mora biti obojestransko in ne samo od naše strani. Stric Sam se je naveličal biti samo za Miklavža.

Čez tri gore, čez tri vode. . .

Katoličani, protestantje in judje naj študirajo papežev govor z dne 2. junija. Tako izpodbuja svoje bralce v enem izmed svojih uvodnikov veliki newyorški list WORLD-TELEGRAM. Razume se, da to ni nikak "klerikalni" list, ampak velik ameriški dnevnik za vso ameriško mešano družino. — Med drugim beremo v dotičnem uvodniku naslednje besede:

"Papež ni govoril kot govornik kak izvežban militarist, ne kot kak političen nacionalist, tudi ne kot kakšen ideološki vročkrvnež. Govoril je kot govornik pobožen in ponižen mož pred Bogom, toda poln državniške modrosti. Svet bo storil zelo prav, če poslušajo papežev govor čisto primerno svarilo. Vse drugače kot mnogi današnji svetovno znani možje je govoril papež. Sveti oče govori iz ljubezni do svojega bližnjega, iz ljubezni do ljudi vseh narodov in vseh ver — ne govori pa iz sovraštva do teh."

Papež je med drugim tudi poudaril, da sporazum, ki ga Vatikan napravi s kako veliko državo v obliki takozvanega konkordata, nikakor ne pomeni, da Vatikan tudi že s tem prizna pravilnost vsega ravnanja od strani vlade dotične države. Ko je Vatikan na primer sklenil konkordat ali sporazum z Nemčijo pod Hitlerjem, s tem nikakor ni priznal, da je bila Hitlerjeva Nemčija v dobrih rokah. Papežu je pač šlo za to, da tudi v taki Nemčiji, kakršna je bila, skuša zagotoviti katoličanom vsaj neko znošno stanje in kolikor toliko neovirano delovanje Cerkve. Zato je nespametno, če se papežu očita, da je sklepal pogodbo s Hitlerjevo Nemčijo.

Enako je nespametno, če kdo papežu očita, da ne sklene konkordata s Stalinom, oziroma z državami, ki so sedaj pod Stalinovim vplivom. Vatikan je obsodil komunizem in s tem vsako vlado, ki vpeljuje komunizem med svoje podložnike, kakor je obsodil tudi nacizem in s tem Hitlerjev režim. Toda če bi papež mogel napraviti kak konkordat s Stalinom in s tem zagotoviti katoličanom v sovjetskih "sferah" svobodno izvrševanje verskih pravic in dolžnosti, bi se prav nič ne obojavljalo. Da se to ne zgodi, oziroma se še ni zgodilo, ni kriv papež. Krivda je drugje. Toda kadar se bo slišalo — če se bo — da je kak sporazum sklenjen, moramo najprej vedeti, da kak tam sporazum ne bo pomenil, da je papež spremenil svoje mnenje o brezbožnem komunizmu. Ravno tako bo napačno, če bo kdo takrat govoril, da se je papež končno "podal."

Dokazano je, da je Vatikan že leta 1922 skušal navezati stike z uradnimi predstavniki sovjetrov, ko se je vršila neka konferenca v Genovi na Laškem. Papež je poslal tja svojega odposlanca s tem namenom, da bi se pričeli kakšni razgovori o morebitnem sporazumu med sovjetsko vlado in Vatikanom. Toda sovjeti so odklonili vsak razgovor, ali pa morda Stalin sam osebno. Od tedaj do danes smo že večkrat slišali razna namigavanja, da se deluje za sporazum, toda doslej je vse ostalo le pri lepih željah. Nikar ne verjemite, da je papež tisti, ki "noče" o tem nič slišati. Kot očetu vsega katoličanstva mu je pač na vso moč pri srcu dobrobit vseh tistih milijonov katoličanov, ki so sedaj skoraj nedosegljivi njegovi očetovski skrbi po vseh državah vzhodne Evrope.

Če bo papež mogel kaj storiti zanje, ne da bi bilo treba popustiti pri katoliških načelih, bo prav gotovo z največjim veseljem storil. In če se mu bo to posrečilo, ne bo radi tega prav nič odnehal pri svoji sodbi o brezbožnem komunizmu in vseh zmotah, ki z njim prihajajo med ljudi in narode. . . .

Prav tako kot papež v zadevah katoliške konkordate, mislijo seveda tudi tisti katoličani duhovskega in svetnega stanu dandanes, ki skušajo ostati na svojih mestih v sovjetskih "sferah" ali pa celo vzamejo kako odgovorno mesto pri novih vladah. S takim postopanjem se ni rečeno, da tudi odobravajo partizanstvo, komunizem, diktaturo in tako dalje. Toda če jim je vsaj trohica možnosti dana, da s svojim postopanjem olajšajo svojim sokatoličanom težki položaj pod veri neprijaznimi režimi, se pač poslužijo zadnje bilke. S tem si morebiti kujejo mnogo zaslug pred Bogom in Cerkvijo, kakor tudi pred vsakim posameznim katoličanom.

Jako nespametno pa je, če kdo iz takih slučajev sklepa, da moramo zato drugi katoličani opustiti svojo kritiko nad takimi režimi in jih celo hvaliti in povzdigovati. Se bolj nespametno pa je, če kdo takim katoličanom, ki skušajo rešiti, kar se rešiti da, potem očita, da so se "podali" in zatajili svoja nekdanja načela.

Kakor ni bilo pravično, da so mnogi očitali onim, ki so pod Nemci skušali nekako izhajati, češ da so "z Nemci držali," tako tudi zdaj ni prav, če se očita temu in onemu, da je bil prej proti komunistom, zdaj je pa naenkrat z "njimi potegnil."

Par besed iz pisma iz starega kraja:

"Slovenci smo bili v tej vojni v tako žalostnem položaju, da nismo mogli organizirati skrivnega odpora zoper okupatorje neodvisno od komunistov. Pa tudi skupno z njimi ne. Poskušali smo sicer to narediti, ker nihče ni maral ne Lahov ne Nemcev. Toda komunisti, ki so se na svojo roko organizirali, nikakor niso pustili. Sami so bili sicer vedno v velškanski manjšini, toda imeli so vso podporo v Rusiji in zapadnih zveznih državah, kar jim je dajalo politično taktiko tako naravnost. Kdorkoli drug je poskušal, ni dobil nobene podpore od zunaj, doma pa sovraštvo in preganjanje od strani dobro organiziranih komunistov, ki so bili močni le radi podpore od zunaj. Tako smo nekomunistični Slovenci dobili pred svetom pečat "izdajalcev," čeprav smo zaslužili vse prej ko to..."

Iz rimskega pisma dne 11. maja 1945:

"Vsa poročila iz Dalmacije in Srbije soglašajo v tem, da oblasti tam vse nasprotnike komunistov sistematično zapirajo in v masah brez vsakih procesov pobijajo. Strašno so za ljudi noči, tako poročajo. Ko (Dolje na 3 strani)

Pismo slovenskega letalca iz Afrike

Afrika, 22. junija, 1945.

Dragi moji rojaki! Dovolite mi, da tudi jaz napišem par vrstic in se vsaj v mislih malo pogovorim z vami.

Do sedaj sem imel v pisanju precej veliko smolo. Zakaj? Poslal sem bil namreč pred več časom pismo na "Slovenic Publishing" v New Yorku. Ker se jim pa najbrže pismo ni dopadlo, mi naj niso ničesar odgovorili. Istotako sem tudi pisal neki osebi v Youngstownu, Ohio. Tudi od nje nisem dobil nobenega odgovora.

Sedaj poskušam srečo še v Ameriški Domovini.

Tu v Afriki, na nekem velikem aerodromu se nahaja 40 Slovencev, Doma smo večji del iz Gorenjske in Spodnje Štajerske, nekaj pa jih je tudi iz Primorske. Sedaj služimo v angleškem R. A. F. Med seboj se dobro razumemo, tudi z Angličani smo si najboljši prijatelji.

Življenje v Afriki je za nas mrazo vajene Slovence kaj neprijetno. Saj sonce pripeka skozi celi dan do poznega večera brez usmiljenja. Zvečer pa se pojavijo mali "moskiti," kateri te kaj kmalu okužijo z malarijo, če jim ne ubežiš pod komarnik.

Kar se tiče sadja, nam ga tu ne manjka. Čeprav pa je tukaj mnogo različnega sadja, pa je proti njegovi količini zelo drago. Na primer 1 kg marelice stane 24 Din v našem denarju.

Nahajamo se ne ravno daleč od Alžira in kraj kjer bivamo tudi ni ravno majhen, a je razdeljen v dva dela, in sicer v evropski del in arabski. Zelo nevarno je hoditi po komaj dva metra široki cesti v tem delu. Marsikateri beleč je že plačal tak pohod z glavo. Če greste podnevi po ulicah, vidite ležati po pločnikih umazane in raztrgane Arabce, da vam je pogled nanje neprijeten. Mi smo se sedaj, hvala Bogu, že toliko privadili, da tega niti ne opazimo več.

Kako pa kaj gre tam vam preko široke "luže?" Upam, da ne ravno slabo. Manjka pa vam kakor tudi nam vesti iz Jugoslavije. Upajmo, da se bodo sedaj res kmalu uredile poštnne zveze z našo rodno domovino, da bomo lahko pisali svojim dragim, če sploh še živijo!

Jaz sem bil zadnjikrat doma lansko leto meseca maja. Če si morda kateri izmed rojakov želi kakšnih podatkov, se lahko oglasi na moj naslov in jaz mu bom prav rad ustregel kar bo pač v moji moči. Bolj točno lahko povem onim, kateri so doma v bližini mesta Kamnik, Kranj in Domžale.

Doma sem pod visokimi in snežnimi kamniškimi planinami. Ker sem se bil teh snežnih vrhov v svoji mladosti tako privadil, da sem stalno mislil nanje, mi je danes zelo dolgčas po njih.

Sedaj pa še ena skromna prošnja na vas, dragi rojaki. Jaz, kakor tudi moji tovariši se običajno na vas dragi rojaki v Ameriki s prošnjo, če bi bilo komu izmed vas mogoče žrtvovati kakšno majhno knjigo, katero ste že mogoče zavrgli tam v kot, kjer se je na njej nabralo že polno prahu. Če je ne rabite več, dajte, prosimo pošljite jo nam, ki tako stradamo knjig pisanih v materinem jeziku.

Ako se bo slučajno našel to pot kakšen sočuten človek, kateri nas bo razumel, se mu že vnaprej zahvaljujemo. Da pa vas ne bo to moje pismo morda preveč dolgočasilo, zaključujem moje pisanje in vas prav vljudno prosim majhnega odgovora.

Pozdravljamo vse rojake širrom Amerike slovenski avijatorji iz vroče Afrike, posebno pa vas pozdravlja,

AC 2 Beč Franc, 719327
S. H. Q.
C. M. F.

Priznanje Ameriški Domovini

Cleveland, O. — Cenjeno uredništvo!

Povedati vam moram, da sem predzadnjo nedeljo brala v Plain Dealerju vaš dopis o Jugoslaviji. Kar mi je bilo pri srcu, ko vidim, kako se pri Ameriški Domovini vedno trudite za pomoč slovenskemu narodu, bodisi nam tukaj ali za naše sirote in stari domovini. Že nad 22 let berem Ameriško Do-



Tako sem končal svoj križev pot in končno stal pred našim dobrim učiteljem. Svoje prijazne oči je vprl naravnost vame, dočim sem jaz vneto iskal zanimivosti pod mizo, pod stolom in okrog po steni, ter poskušal, da bi najine mile oči ne prišle v kolizijo.

"Kje si bil včeraj, Japček?" je končno prišlo usodepolno vprašanje od učitelja pa name. "V šoli te ni bilo."

movino in vidim, da je vaše geslo "pomagati Slovence, podpirati njih težnje," a pri vsem tem pa nikdar ne pozabite biti hvaležen ameriški državljan.

Popolnoma se strinjam z vami, le škoda, da imamo toliko Sansovcev med seboj, ki so plačani Stalinovci in ki pomagajo moriti naš ubogi narod tam doma. Bojim se, da jih ne bo dosti več ostalo pri življenju. Da jih le sram ni pred ameriško javnostjo.

Dokler je bil Mihajlovič na površju, so Amerikanci imeli vsaj kakšno spoštovanje do Jugoslovancev vseh povsod, danes pa mislijo Amerikanci, da so Jugoslovanci sami razbojniki. Pa zakaj? Ker je ruska komunistična kuga zanesena po vsem Balkanu in tiste kuge imam precej tudi že tukaj. Pa če bi bil to drugi narod, bi človek že kaj drugače mislil, ampak sinovi in hčere slovenskih staršev, rojeni v starem kraju, ki dobro vedo, da se morajo ljudje tam še v mirnem času potiti za vsak kosček kruha, pa nikar sedaj, ko so vprženi od enega rablja do drugega in se nimajo kam pritožiti, samo Bogu in še njemu naskrivajo.

Saj ste že večkrat rekli, da naj bi se te Stalinovce poslalo v ruski brlag; takega mišljenja je tudi Walter Winchell. Jaz ga poslušam vsako nedeljo. On pove in se tudi ne boji klicati jih na karpet. O, boy! Če bi bilo kaj več takih kot ste pri Ameriški Domovini in Walter Winchell, potem bi komunisti zginele kar čez noč; kadar on začne senatorje in kongresmane ožemat, kar brez rokavic — take moče potrebujemo. In kako se tudi on poteguje za naše vojaške, kakor vi. On sovraži komuniste, naciste in fašiste, kakor vi. Čeprav postavlja svoje življenje v nevarnost, pa se tega ne ustraši.

Da strašno je moralo biti za naše Slovence v Trstu tiste dni, kot omenjate v svojem dopisu v Plain Dealerju, ko so Italijani požigali slovenske domove, ko so hoteli Balkan, ki stoji ravno nasproti vojašnice, politi z gazolinom, ga zažgali in ko so nanj naravnali cevi ter branili ljudem izhod iz gorečega poslopja, so mnogi poskakali skozi okna in tedaj so tisti črnosrajčniki vpili, da steni-ce gorijo in še več takih in podobnih sramotljivih izrazov itd. No, in sedaj ima pa ta fašistična banda še prednost pri "velikih treh"! Kje je kakšna pravica? Če ne bo Bog posegel vmes in jim prekrizal vse račune, izgleda jako žalostna bodočnost posebno še za naš slovenski narod.

Da, takih neustrašnih mož, kot sem prej omenila, potrebujemo, da povedo tudi ameriške-mu narodu zgodovinsko resnico in da mi Slovenci ne zahtevamo nič drugega kot kar nam gre po božjih in človeških postavah. Ko človek sliši ali čita kaj takega, dobi vsaj mrvice upanja, da bo vnebovpijoča krivica, ki se godi našemu zaslužnemu narodu v domovini vsaj na tej mirovni konferenci popravljena.

Pozdravljeni, Mary Lach.

"Vidiš ga, hinavca," je šlo meni na misel. "Ko ve natančno je, da me ni bilo li in tudi vem, da ve čisto tanočno, kje da sem bil, pa to še posebej zvedeti od mojih učencev."

"Streha oherova, kako učitelj neumen," sem si mislil. "Kaj misli, da bi mu po naravnost in brez ovinko bi se res potepal? Začel mi je pa dozdevati, da nima res ne ve, kje sem včeraj bil dan, ko me pa tako sprejela. Morda pa ne bo kazalo se izgovorim na gozd. Ka- če bi mu rekel, da je krav- lela in da sem moral po- ča? To bi moralo precej držati. Ali pa, če bi mu da so bili oči pri kraju, sem jim držal svečo. N- tem bi že zdaj govorila v seska."

"No, le povej, Japček, bil, saj te ne bom," mi je učitelj pogum. "Ta je pa bosa, da me n- sem si zatrljeval. Iz me- če spraviti samo pri- krivde, potem bo pa nje- nir zapel po moji dlan- misli, da sem tako neum- ne vem?"

Šel sem še enkrat v- mislil vse izhode, pa dog- bo nazadnje le najbolj- povem po pravici. Kar je! Neumen sem pa b- sem tako rad ubogal o- so mi dali na izbero: al- ž njimi v gozd, ali pa- Krizana gora, kje pa je ste čase na Kranjskem- ček, ki bi v takem slu- izbral gozda. Kaj nam- koristila šola, v gozdu se- pa navadili gospodarst- "Kaj si jezik požrl, a- da ne pride nobena iz te- postal učitelj že nestre- drugače te je slišati g- Kožljek ali pa tje do B- hribe, zdaj si pa otrdel- lo. Ali naj ti malo po- do besede?" je močno p- in s sumljivo gesto pri- v roke ter z njim zama- zraku, da je kar zažviž- sobi. Po meni je šlo t- jone mrvlincev z go- čelu, ko sem zaslišal z- mevl linirja po vzduhu. se- pomagala pa je ta uč- sumljiva sugestija, ker- ne je planilo:

"Z očetom sem šel v- Na, tukaj ima, zdaj na- iz kože dene, če hoče, s- bogi mali črviček ne me- niti."

"Tako, tako, v gozd- se učitelj zadovoljno g- bradi. "Si iskal kuse, k- "Eno figo sem iskal k- je hotelo planiti iz m- sem še pravočasno spo- bi se to ne spodobilo in- "Očetu sem pomagal n- vme, ko so hoteli Balkan, ki- stoji ravno nasproti vojaš- politi z gazolinom, ga za- in ko so nanj naravnali c- branili ljudem izhod iz g- gale poslopja, so mnogi p- kali skozi okna in tedaj s- tisti črnosrajčniki vpili, d- ce gorijo in še več takih- podobnih sramotljivih iz- No, in sedaj ima pa ta f- signirano rekla, pomoln- kamor naj bi dajal linir- gajme, zamižal in čaka- Švissss... je zapel i- zraku. Hotel sem, zav- bolečine, pa nisem nič- Ves začuden pogledam- dim, kako se mi dobr- prijazno smehljaj.

"Le pojdi v klop," m- kel, "kdor hodi v gozd- meni kazni prost!" Ne- bil zamahnil mimo ro- tem pokazal, da bi me- ko, če bi me hotel. Ves- sem šel v klop ter gled- vo in desno v moje cen- lege, ki so se potuhn- žali in kar zatajiti niso- kako strašno jim je h- sem odšel brez kazni. k- Pa to ni bilo, kar se- povedati. Je bilo čisto- drugega."

M. Jacoby - R. Leigh:

POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

ROMAN

Zavezniški vojni svet, ki so ga sestavljali general Canrobert, Lord Raglan, Lord Cardigan, Omer-paša in kalkutiški guverner Sir Robert Macfield, je imel vsak dan sestanke in posvete. Nprestano so iskali novih poti in načinov, da bi zavzeli Sebastopolj. Če bi padla velika trdnjava, bi to pomenilo konec vojne. Padec Sebastopolja bi pomenil poraz za Ruse in bi prinesel zmago zaveznikom. Rusi bi ostali brez vsake utrjene postojanke in brez varstva. Car bi zaradi tega moral prositi za sklenitev miru.

A ključ do Sebastopolja je bila Balaklava in Dolina smrti, katero so obvladovali ruski topovi na višinah okrog in okrog. Jesen, ko se je začela vojna na Krimu, je bila hladna, deževna in neprijetna, kakor da prinaša same črne slutnje za bodočnost. Bila je podobna nepredirnemu sivemu zastoru, za katerim so bile skrite usode ljudi in narodov.

Vse zavezniške vojske so morale taboriti v šotorih. Samo pisarne glavnega poveljstva in poveljstev posameznih armad so bile nameščene po redkih hišah, kar jih vojna ni še uničila, ali kar so jih zavezniki za silo pozidali.

Indijski brigadi je zapovedo-



V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI MOJEGA NEPOZABNEGA SINA

Pfc. Raymond Stefe

ki je dal svoje mlado življenje za domovino 3. julija 1944.

Zdaj biva vrh višave jasne, kjer ni težav in ne skrbi, tam sonce sreče Ti ne ugasne in bojni grom Ti je ne kali.

Žalujoci:

JOHN ŠTEFE, oče.

Cleveland, O. 2. julija 1945.



General Mark W. Clark, poveljnik 5. armade je vpejal v vojaški stan svojega sina William D. Na sliki vidimo generala, ki svojemu sinu pripenja znake poročnika ob priliki graduacije iz vojaške akademije v West Point, N. Y., kjer je graduiral 852 kadetov, med katerimi so tudi sinovi 47 generalov.

gorja, zdaj na ruski strani, tu na Krimu. Po taboru so govorili celo o tem, da vodi maharadža sovražnikove oddelke prav na višinah okoli Balaklave, kjer je bil glavni stan njegovega nekdanjega svetovalca, hinavskega grofa Volonova. Volonov je poveljeval ruske mu topništvo in carjevim kozakiškim polkom za tretjo topniško črto. Angleži so imeli do ruskih topov nekaj kratkih kilometrov. Zato vojaki niso razumeli, zakaj jim ne zapovedo, naj preidejo v napad na ruske postojanke. V četrte ure bi skokoma dosegli rusko bojno črto in bi sovražnika zdrobili in zmleli...

Vojaki so sodili po tem, kar so videli na lastne oči. Niso poznali, kakšen je celotni strateški položaj zavezniške vojske, niso pregledovali zemljevidov, ki so viseli v glavnem stanu zavezniškega poveljstva. Zato niso mogli vedeti, da bi napad po Dolini smrti pomenil zanje pogubo...

Vsi so mislili samo na to, da je tam gori, nekje na tistih bregovih skrit Surat-kan, zverina iz Chukotija, tisti Surat-kan, ki je pred nekaj meseci v mali indijski trdnjavi zapovedal, naj pokoljejo ujetnike, ženske, otroke, neoborožene vojake, starega, ljubljenega poveljnika sedemindvajsetega indijskega polka, Campbella...

Surat kan je prelomil besedo, s katero je obljubil, da bodo oblegani Angleži lahko svobodno odšli iz trdnjave k tovarišem v Loharo...

Zaradi vsega tega bi bili vsi ti vojaki z največjim veseljem sprejeli vsako povelje za nasok na Surata. To mrtvo čakanje in čemenje po šotorih jim je drobilo moči, jim jemalo voljo in ubijalo v njih junaško razpoloženje.

A prišlo je še nekaj strašnejšega kakor dolga, siva jesen in brezdelno čakanje. V taboru je začela razsajati kolera, ki je v kratkem pobrnila veliko vojakov.

Ni čuda, na boleznih niso dosti računali, ko se je vojna začela. Misli so, da bo to le kratak pohod, kazenska ekspedicija proti ošabnim Rusom, ki se bo končala v nekaj tednih. Zato ni bilo v zavezniški vojski dovolj zdravnikov in bolničarjev. Takoj v začetku kolere je tudi že začelo zmanjkovati zdravil in vsega, kar je potrebno za nego bolnikov in ranjenec.

Okuženih je bilo tudi nekaj vodnjakov, da se je med vojsko začel širiti poleg kolere še legar.

Kolera in legar sta prizadela zavezniškim in indijski brigadi več škode kakor dozdej vsi ruski napadi.

Na jesen, prav za prav že pozno, tik pred zimo, je prišel na krimsko bojišče oddelke angleških bolničark pod vodstvom sestre Florence Nightingalleove.

To je bilo mlado hrabro deklet, ki se je z redko požrtvovalnostjo vse posvetilo strežniškemu poklicu. V začetku je Florence nalezla na hud odpor starokopitnih angleških zdravnikov, ki niso hoteli pustiti, da bi se ženske mešale v človekoljubni posel, ki je bil po njihovem mnenju izključno njihov. Toda Florence je kmalu zlomila s svojo trdno voljo odpor starokopitnih ranocelcev, ko je s svojo odločnostjo, pogumnostjo in vztrajnostjo dokazala, da so ženske za to delo prav tako, še bolj sposobne kakor pa moški.

Florence je bila ena izmed prvih izučenihi bolničark na svetu sploh. Bila je hči odličnega londonskega meščana, a se je odrekla udobju, zlozemu življenju in dediščini, zapustila zaročenca, rodbino in bogastvo, samo da bi se vsa in brezadržkov lahko posvetila svojemu vzvišenemu, čeprav tako težkemu in nevarnemu poklicu.

Na krimskem bojišču se je

kmalu razvedelo o prihodu tega junaškega dekleta, ki se ni balo ne kolere, ne sovražnih krogel. Vsak ranjenec in bolnik v zavezniškem taboru je imel eno samo željo: da bi prišel v tisto barako, na katero je imela nadzorstvo Florence Nightingalleova. Postala je nekak malik vseh vojakov, ki so jo ne le ljubili kot dobrotnico in mater, marveč so jo naravnost oboževali.

Njeno ime je postalo tako splošno znano, da ga ni bilo vojaka, ki bi ne bil vedel zanjo. Iz Londona, iz Pariza, iz Amerike so prihajali časnikarji, da vidijo prvo žensko, ki se je posvetila skrbi za ranjence na bojišču. Po vsem svetovnem časopisju so izhajali članki in poročila, ki so Florence slikala kot pravo čudo.

(Dalje prihodnjič.)

Fat Salvage At Pawling!



Cpl. Vernon Nelson, meat cutter at the AAF Convalescent Center, Pawling, N. Y., starts raw fat on its way to reuse. After the raw fat is cut, ground, rendered about three hours, and strained through cheesecloth, it is ready for reuse in cooking, and finally, salvage.



NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da smo za vedno izgubili ljubljenega in nikdar pozabljenega strica

JOSEPH ZDOVC

ki jih je Bog poklical k sebi in so sprevideni s svetimi zakramenti po kratki bolezni za vedno zatisnili svoje trudne oči dne 23. maja 1945 v starosti 75 let.

Doma so bili iz Spodnjega Logatca. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi Sv. Vida smo jih spremili in položili k večnem počitku dne 28. maja 1945 na Calvary pokopališče.

Prisrčno se želimo zahvaliti tem potom Rev. Francis Baragi za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam kaj dobrega storili v teh žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so jih prišli pokropiti, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so v blag spomin pokojnemu s krasnimi venci okrasili krsto, enako tudi prisrčna hvala vsem, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše, kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Nadalje se želimo prisrčno zahvaliti članom društva Slovenec št. 1 SDZ, ki so se udeležili svete maše in pogreba, posebno pa članom, ki so spremljevali krsto v cerkev in do groba ter jih položili k večnem počitku.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni stric, Bog Vam je uro odločil in moralni ste se ločiti od nas. Globoko potrta nad Vašo izgubo Vam želimo, da počivate sedaj mirno v zasluženem počitku. Večna luč naj Vam sveti in lahka naj Vam bo ameriška zemlja.

Žalujoci ostali:

JOHN in JULIUS ZDOVC, nečaka;
AMALIA MEGAN, nečakinja.

Cleveland, Ohio, 2. julija 1945.

Vse mora biti prodano

Cenjeni javnosti naznanjam, da sem kupil Kremzar Furniture Co. v SND vso zalogo pohištva hišnih potrebščin. Vso to zalogo bom zdaj razprodal v moji prodajalni, ker ni prostora za shranitev.

Blago je fine kakovosti in cene so take, da vam bodo ugajale. Pridite takoj, dokler lahko še izbirate nizkih cenah:

LINOLEJ, samo 39c jard

LINOLEJ PREPROGE, 9x12—\$5.95

STUDIO COUCH, sedaj samo 24.95

MODROCI razne velikosti 14.95

VISOKE SVETILKE, prej \$14.95,
sedaj samo 9.95Po 2 komada za SPREJEMNO SOBO prej
\$169.50, sedaj samo 99.50MIZA in STOLI za KUHINJO (Kitchen set)
sedaj samo 19.95

Na razprodaji so razne svetilke, mize, otroški soki stoli, otroške postelje. Vse po znižanih cenah, ki bi bile v dobi.

Pridite, pogledajte in kupite!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Avenue
JOHN SUSNIK

V BLAG SPOMIN

druge obletnice nenadne izgube našega preljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata



Joseph F. Pozelnik

Svoje mlado življenje je izgubil v borbi za svobodo celega sveta, dne 2. julija 1943.

Srčno ljubljeni sin in brat,
umrl si za svobodo sveta
in sedaj počivaš na dnu morja,
a duša Tvoja vrh neba
uživa večno rajsko srečo.
v objemu večnega Boga

K nam pa žalost se je naselila
ki nas ne bo nikoli več zapustila,
pri nas preje ne bo veselja,
dokler se skupaj s Teboj ne snidemo!

Žalujoci ostali:

JOSEPH in ANGELA, starša
EDWARD, brat
ANGELA, sestra

Cleveland, Ohio, dne 30. junija 1945.